

NMO Accountantsprotocol oplagecijfers

ten behoeve van de accountantsonderzoek NMO oplagecijfers

Versie 2026, 14 april 2026

HNK Amsterdam Zuidoost, gebouw Verisure (linkergebouw)
Burgemeester Stramanweg 108-S (MediaClub/4e verdieping)
1101 AA Amsterdam
T (020-8204434 | www.nommedia.nl)

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Algemeen	3
1.1 Achtergrond	
2. Kader	3
2.1 Doel accountantscontrole/te publiceren oplagecijfers	
2.2 Object van controle en controle-onderwerpen	
2.3 Verantwoordelijkheden	
2.4 Controle- en toezichtstructuur	
2.5 Procedure	
3. Reikwijdte accountantscontrole	5
3.1 Controle-aanpak	
3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	
3.3 Normenkader	
4. Specifieke (aandachts)gebieden	6
4.1 Betaalde oplage	
4.2 Gewogen gemiddelde oplage	
5. Rapportage accountantscontrole	7
6. Contactgegevens NMO (Nationaal Media Onderzoek)	7
Bijlage Voorbeeld oplageformulieren 2026	8

1. Algemeen

1.1 Achtergrond

NMO verzamelt de kwartaaloplagecijfers en publiceert vier keer per jaar de oplagecijfers (het voortschrijdend jaargemiddelde) van bij NMO aangesloten titels. NMO heeft met ingang van 2026 besloten om **één keer per vier jaar** een certificering, door een openbare accountant (RA/AA), uit te laten voeren op de oplage jaarcijfers. Iedere aangesloten uitgever is verplicht om eens in de 4 jaar een certificering uit te laten voeren op de oplage jaarcijfers, van de op dat moment aangesloten titels. NMO bepaalt per uitgever het te certificeren controlejaar en de te certificeren titel(s).

Per uitgever wordt een deel van de op dat moment aangesloten titels geselecteerd voor de oplagecertificering. NMO hanteert de onderstaande staffel voor het aantal ad random te selecteren titels per uitgever.

Aantal titels per uitgever in de oplageregistratie	Aantal te certificeren titels
1 of 2 titels	1
3 t/m 5 titels	2
6 t/m 10 titels	3
Meer dan 10 titels	5

Geselecteerde uitgevers krijgen in november een uitnodiging om de jaaroplagecijfers te certificeren. De geselecteerde uitgevers krijgen tot en met 31 december van het volgende kalenderjaar de tijd om de certificering van de jaar oplagecijfers uit te voeren.

In geval van een aanmelding van een titel voor de NMO oplageregistratie, dient de uitgever een 1^e aanmeldcertificering over de gemiddelde oplagecijfers van het aanmeldkwartaal bij NMO aan te leveren. Een eerste aanmeldcertificering dient binnen 1 jaar na aanmelddatum bij NMO te zijn aangeleverd. Inserts en bijlagen (bijvoorbeeld dagbladmagazines als bijlage van het dagblad) zijn met ingang van 2026 vrijgesteld van een 1e aanmeldcertificering als het dagblad reeds is aangesloten bij de NMO oplageregistratie.

NMO heeft onder andere tot doel om betrouwbare, onderling vergelijkbare oplagecijfers aan de markt te publiceren en hecht daarom veel belang aan een eenduidige weergave van de oplagecijfers. Om dit te bereiken zijn diverse maatregelen genomen, zoals:

- het opstellen van één definitieset per printgroep (dagbladen, magazines, vaktijdschriften);
- één rapportageformulier voor de oplageverantwoording per printgroep;
- controle door een accountant(RA/AA) zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep (hierna: accountant);

- aanwijzingen voor de accountantscontrole door het uitgeven van een Accountantsprotocol;
- de publicatie van het voortschrijdend jaargemiddelde oplagecijfer;
- review op de accountantscontrole bij maximaal 5% van de titels. De review wordt in opdracht van NMO door haar accountant (RA/AA) uitgevoerd.

Naast de printoplage registreert en controleert NMO ook de digitale censusdata van aangesloten digitale publicaties (Combi print+replica, replica, non-replica en online nieuwsbrieven).

Het accountantsprotocol is opgesteld onder verantwoordelijkheid van NMO. Alle adviezen en wijzigingen van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) COPRO zijn in dit protocol verwerkt.

2. Kader

Dit accountantsprotocol is opgesteld ten behoeve van het stroomlijnen van het accountantsonderzoek van de bij NMO aangesloten uitgevers (t.b.v. print oplage). In het protocol zijn aanwijzingen en aandachtspunten opgenomen voor de accountant die betrokken is bij het onderzoek van de oplageverantwoording en het accountantsonderzoek bij de 1^e aanmelding van een titel. Het accountantsprotocol geeft het normenkader voor het onderzoek van de oplage-opgave. De door NMO uitgegeven 'Definities' geeft per printgroep (dagbladen, magazines en vaktijdschriften) de voorwaarden en eisen ten aanzien van de te verantwoorden oplage en zijn het kader/de norm waaraan de oplage-opgave door de accountant onderzocht moet worden. In het accountantsprotocol zijn daarom geen 'nieuwe' voorwaarden opgenomen.

Het accountantsonderzoek van de oplageverantwoording en de 1^e aanmelding van een titel betreft het uitvoeren van een **assurance-opdracht (NBA Standaard 3000A attest-opdrachten)**. Het uitvoeren van onderzoekswerkzaamheden in het kader van een assurance-opdracht zijn gericht op het verkrijgen van **een redelijke mate van zekerheid**.

2.1 Doel accountantsonderzoek/te publiceren oplagecijfers

Het doel van het accountantsonderzoek op de oplage-opgave is het komen tot een onafhankelijk oordeel over **de juistheid van de gerapporteerde oplagecijfers**. NMO streeft daarnaast met het externe accountantsonderzoek naar meer consistentie tussen de oplage-opgaven van de verschillende titels. NMO publiceert de onderzochte gewogen gemiddelde oplagecijfers in haar online dashboard. Deze informatie wordt onder andere door mediaplanners gebruikt ten behoeve van de selectie van titels waarin geadverteerd kan worden en voor analysedoeleinden door o.a. de uitgevers.

2.2 Object van onderzoek en onderzoeksonderwerpen

Het object van onderzoek is de door de uitgevers in te leveren oplage-opgave van de aangesloten titel. Alle oplage-informatie verantwoord op de oplage-opgave is onderwerp van onderzoek. Zie bijlage I, II en III voor voorbeeld oplage-opgave formulieren.

2.3 Verantwoordelijkheden

De uitgever is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de oplage-opgave in overeenstemming met de eisen zoals weergegeven in de van toepassing zijnde NMO Definities zoals uitgegeven door NMO. De accountant is verantwoordelijk voor het onderzoek van de oplage-opgave. NMO is verantwoordelijk voor het verzamelen (en publiceren) van de oplagecijfers.

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een adequaat onderzoek (deugdelijke grondslag) ligt bij de accountant.

2.4 Controle- en toezichtstructuur

NMO voert ieder kwartaal intern een analyse uit op de ingeleverde kwartaalcijfers. Bij gerede twijfel over de juistheid van de opgegeven kwartaalcijfers kunnen ook tussentijdse (accountants)controles door of namens NMO worden uitgevoerd bij de uitgever.

2.5 Procedure

De opdrachtgever voor het onderzoek van de oplage-opgave is de uitgever van een titel. De accountant onderzoekt de oplage-opgave aan de hand van de voor het betreffende jaar geldende NMO Definities zoals door NMO gepubliceerd. De NMO definities zijn per printgroep op de website van NMO beschikbaar. Naar aanleiding van het accountantsonderzoek rapporteert de accountant de bevindingen aan de uitgever door middel van een assurance-rapport.

Om de uniformiteit van de Assurance-rapporten te waarborgen dienen accountants belast met het onderzoek de meest recente modeltekst van het assurance-rapport te hanteren. Het model is op de website van NBA beschikbaar. Zie onderstaande link voor de modeltekst van het Assurance-rapport. De tekst *3.1.1 Assurance-rapport, algemene template in nieuw format bij een redelijke mate van zekerheid* is voor de oplage-opgave van toepassing. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst. De accountant zal deze nog moeten afstemmen op de specifieke situatie.

<https://www.nba.nl/tools-en-ondersteuning/voorbeeldteksten/voorbeeldteksten-en-verklaringen/>

NMO zal de betrokken uitgevers en accountants per e-mail informeren over de te volgen procedure en uiterste inleverdatum.

NMO beoordeelt alle ingeleverde gecertificeerde oplagecijfers en vergelijkt deze met het gewogen gemiddelde van de 4 kwartalen van het betreffende jaar. NMO neemt in geval van vragen contact op met de uitgever.

3. Reikwijdte accountantsonderzoek

3.1 Onderzoeksaanpak

De te hanteren onderzoeksaanpak is de verantwoordelijkheid van de accountant zelf. Het onderzoek dient te zijn gericht op het afgeven van een 'assurance-rapport'. Het is mogelijk om een systeemgerichte of een gegevensgerichte onderzoeksaanpak toe te passen. Bij een systeemgerichte onderzoeksaanpak wordt onder andere onderzocht of de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van interne controle voldoet aan de daaraan minimaal te stellen eisen. In een systeemgerichte onderzoeksaanpak kunnen ook diverse gegevensgerichte onderzoeksmaatregelen uitgevoerd worden.

Een voorbeeld werkprogramma voor een gegevensgerichte onderzoeksaanpak is bij NMO opvraagbaar.

3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het onderzoek dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaaropgave geen onjuistheden (afwijkingen) van materieel belang bevat. Dit wordt vertaald als een **betrouwbaarheid van 95%** voor de jaaropgave als geheel.

Materialiteit

De goedkeuringstolerantie is een hulpmiddel om richting te geven aan het onderzoek van de oplage-opgave. De verantwoording moet voldoen aan de gestelde eisen zoals weergegeven in de NMO Definities. Het hanteren van een goedkeuringstolerantie impliceert dat tot op zekere hoogte (onontdekte) afwijkingen mogen voorkomen in de oplage-opgave, mits deze afwijkingen geen invloed hebben op de bruikbaarheid van de oplage-opgave. De goedkeuringstolerantie vervult voor de accountant o.a. de functie van het concreet inhoud geven aan het al dan niet af kunnen geven van een goedkeurend assurance-rapport bij de oplage-opgave. Het vaststellen van de hoogte van de controletolerantie is de verantwoordelijkheid van de accountant. Het onderstaande is een aanwijzing voor het concretiseren van de tolerantie voor het onderzoek

van de NMO oplage-opgave, gebaseerd op een betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van 95%. De onderzoekstolerantie (ook wel materialiteit) voor de oplage-opgave als geheel dient **maximaal gesteld te worden op 5% van de totaal verspreide oplage**. Zie bijlage I, II en III voor de opbouw van de oplagecategorien. De onderzoekstolerantie voor de categorieën en subcategorieën (ook wel 'Tolerable Error') dient maximaal gesteld te worden op 50% van de vastgestelde onderzoekstolerantie voor de jaaropgave als geheel.

3.3 Normenkader

Het normenkader waar ten behoeve van het onderzoek van de oplage-opgave aan getoetst dient te worden bestaat uit de NMO Definities zoals opgesteld en uitgegeven door NMO. Voor dagbladen, magazines en vaktijdschriften gelden afzonderlijke NMO definities. De definities zijn te downloaden van de NMO website (www.nommedia.nl).

4. Specifieke aandachtsgebieden

4.1 Betaalde oplage

Ten behoeve van de NMO oplage geldt het volgende adagium:

Betaald = betaald indien minimaal 25% van de standaardabonnementsprijs, 25% van de adviesprijs door de afnemers, dan wel 25% van de reguliere inkoopprijs van de grossiers (losse verkoop) wordt voldaan. Dit betekent dat onder gerichte gratis oplage en (overige) gratis oplage ook betaalde oplage kan zijn verantwoord (<25%).

4.2 Gewogen gemiddelde oplage

Op de oplage-opgave wordt het **gemiddelde van alle edities/verschijningsdata** per oplage-categorie verantwoord. Dit gemiddelde kan worden berekend door de totale jaaroplage te delen door het aantal edities/verschijningsdagen.

5. Rapportage accountantsonderzoek

De bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden van de accountant vinden hun weerslag in het door de accountant af te geven assurance-rapport. De meest recente voorbeeldtekst van het assurance-rapport is op de website van NBA beschikbaar. Zie onderstaande link voor een voorbeeldtekst van het Assurance-rapport. De tekst *3.1.1 Assurance-rapport, algemene template in nieuw format bij een redelijke mate van zekerheid* is voor oplagecijfers van

toepassing. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst. De accountant zal deze nog moeten afstemmen op de specifieke situatie.

<https://www.nba.nl/tools-en-ondersteuning/voorbeeldteksten/voorbeeldteksten-en-verklaringen/>

6. Contactgegevens NMO (Nationaal Media Onderzoek)

Indien u na het doornemen van de NMO handleiding en/of het accountantsprotocol vragen heeft dan kunt u altijd contact opnemen met de medewerkers van NMO.

Postbus 22032
1100 CA Amsterdam Zuidoost
Telefoon: 020-8204434
Website: www.nommedia.nl

Contactpersonen NMO:

Emmanuelle Swart

E-mail: emmanuelle.swart@nationaalmediaonderzoek.nl

Erik Bijlsma

E-mail: erik.bijlsma@nationaalmediaonderzoek.nl

Bijlage I Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Dagbladen

Titel		Meetperiode		kwartaal	jaar
Uitgeverij		Aantal verschenen nummers in meetperiode			
Verschijnt ...x per jaar		GEMIDDELTE gedrukte oplage per nummer in de meetperiode			

GEMIDDELTE aantallen per verschijningsdatum/editie in meetperiode	Print	Print	Print
	Binnenland	Buitenland	Totaal
D1.1 Betaalde (meervoudige) abonnementen			
D1.2 Losse verkoop netto			
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE			
D2.1 Losse verkoop bruto			
D2.2 Overige betaalde oplage			
D2.3 Gratis oplage			
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE			

OPMERKINGEN

VERKLARING Deze opgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NMD opgestelde voorwaarden en definities.

ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep

DIRECTIE*

Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NMD. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl.

Bedrijfsnaam	Bedrijfsnaam
Persoonsnaam	Persoonsnaam
Adres	Postcode
E-mail	Plaats
Telefoon	E-mail
Handtekening	Telefoon
Datum	Handtekening

Stempel

Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b.

* Let op: directie dient hier te ondertekenen

Datum

LET OP: GELUKTJIDIG MET HET INZENDEN VAN HET FORMULIER DIEN EEN BEWIJSNUMMER MEEGEZONDEN TE WORDEN VAN DE LAATSTE EDITIE WELKE GERAPPORTEERD WORDT IN DE BETREFFENDE PERIODE. OOK DIEN ER EEN TARIEFKAART OPGESTUURD TE WORDEN.

Bijlage II Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Magazines

Titel				Meetperiode kwartaal jaar		
Uitgeverij				Aantal verschenen nummers in meetperiode		
Verschijnt ...x per jaar				GEMIDDELTE gedrukte oplage per nummer		
GEMIDDELTE aantallen per editie/nummer in meetperiode		Print Binnenland	Print Buitenland	Print Totaal		
M1.1	Betaalde (meervoudige / lidmaatschaps) abonnementen					
M1.2	Leesportefeuilles + Leestafels					
M1.3	Losse verkoop					
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE						
M2.1	Gerichte gratis oplage					
M2.2	Overige oplage (betaald / gratis)					
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE						
OPMERKINGEN						
VERKLARING Deze opgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NMO opgestelde voorwaarden en definities.						
ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep				DIRECTIE*		
Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NMO. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl .						
Bedrijfsnaam			Bedrijfsnaam			
Persoonsnaam			Persoonsnaam			
Adres		Postcode	Plaats		E-mail	
E-mail			Telefoon			
Telefoon			Handtekening			
Handtekening		Stempel				
Datum		Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b.		* Let op: directie dient hier te oedertekenen		Datum
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> LET OP: GELUKTJUDIG MET HET INZENDEN VAN HET FORMULIER DIEN EEN BEWUSNUMMER MEEGEZONDEN TE WORDEN VAN DE LAATSTE EDITIE WELKE GERAPPORTEERD WORDT IN DE BETREFFENDE PERIODE. OOK DIEN ER EEN TAREFKAART OPGESTUURD TE WORDEN. </div>						

Bijlage III Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Vaktijdschriften

Titel		Print aantal verschenen nummers in meetperiode	
Uitgeverij		Print GEMIDDELTE gedrukte oplage per nummer	
Print verschijntx per jaar		Non-replica verschijntx per jaar	
Meetperiode	kwartaal jaar	Non-replica verschenen nummers in meetperiode	

GEMIDDELTE aantallen per editie/nummer in de meetperiode	Print only	Combi print + digitaal replica	Digital only replica	Digital only non-replica	PRINT TOTAAL	DIGITAL TOTAAL
	A	B	C	D	E = A + B	F = B+C+D
V1.1 Betaalde (meervoudige) abonnementen						
V1.2 Lidmaatschapsabonnementen						
V1.3 Overige betaalde oplage						
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE						
V2.1 Controlled Circulation						
V2.2 Gerichte gratis oplage						
V2.3 Overige gratis oplage						
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE						

OPMERKINGEN

VERKLARING Deze opgaveopgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NMO opgestelde voorwaarden en definities.

ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep DIRECTIE*

Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NMO. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl.

Bedrijfsnaam	Bedrijfsnaam
Persoonsnaam	Persoonsnaam
Adres	Postcode Plaats
E-mail	E-mail
Telefoon	Telefoon
Handtekening	Handtekening
Datum	Datum

Stempel * Let op: directie dient hier te ondertekenen

Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b.